

Voorjaarsnota juni 2025

Voorzitter,

De vooruitzichten van de afgelopen periode rond het gevreesde ravijnjaar beloofden niet veel goeds. Veel gesteggel en lang onzekerheid. Het tij keerde gelukkig.

Veelvuldig overleg tussen VNG en het Kabinet hebben resultaat gehad. Uit de voorjaarsnota van het Rijk blijkt dat de pijn aanzienlijk minder is dan gevreesd werd. Dat komt ook door de dreiging van de VNG met een rechtszaak over de compensatie in de jeugdzorg. De tekorten worden nu vanaf 2025 voor 50% structureel vergoed. De verzachting op de Hervormingsagenda Jeugd is binnengehaald, maar stopt in 2028. Of de hervormingsagenda tegen die tijd financieel voordeliger zal uitpakken is zeer de vraag. Wij vragen van u een vooruitziende blik en samenspraak met de regio om meer grip te krijgen op de uitgaven; waar zitten de knelpunten en waar kan het systeem efficiënter en doelmatiger worden ingeregeld.

De meicirculaire heeft een fors positief effect op de bezuinigingsopgave. Wij volgen het advies, en vinden het verstandig, van het college om niet precies op deze bijdragen van 700.000 in 2026 en 900.000 in 2027 te koersen maar de bezuinigingsopgave iets ruimer aan te houden en kunnen eventuele andere nadelige ontwikkelingen opgevangen worden. De taakstellende bezuiniging op personeel en bestuur, op financieel technische maatregelen en de bezuiniging op energiemaatregelen is wat ons betreft akkoord, er ligt een sluitende begroting voor, voor 2026 en 2027. Goed werk!

Het opgestelde bezuinigingspakket blijft waardevol als reservemaatregel. Bij de aanbidding van de begroting in het najaar zien we graag hoe het derde spoor van bezuinigingen uitpakt op efficiëntere samenwerking en technologische besparingen. Als het even kan in klinkende munt. Wij vragen hiervoor uw serieuze aandacht. U zou daarover in deze voorjaarsnota rapporteren maar dat is om redenen nog niet gelukt.

De PvdA-fractie is tegenstander van invoering van hondenbelasting vanwege de lage opbrengsten en hoge kosten. Een bezuiniging op de rekenkamer kan eveneens niet rekenen op onze steun. De rekenkamer is een essentieel instrument voor de raad om de controle op het gevoerde beleid professioneel

te laten uitvoeren. Dat hebben we kunnen vaststellen bij de onderzoeken die de afgelopen jaren zijn uitgevoerd.

Er is in beperkte mate sprake van nieuw beleid en nieuwe investeringen. Wij vragen opnieuw aandacht voor de realisatiekracht van het voorgenomen beleid; de jaarrekening toont een forse afwijking van 810.000 euro door uitgestelde investeringen, ook de accountant plaatste hier een kritische kanttekening. Graag vernemen wij uw visie hierop. Ons advies; Geef bij het opstellen van de begroting de opdracht alleen die investeringen op te nemen die daadwerkelijk in 2026 kunnen worden uitgevoerd.

Een bedrag van betekenis neemt u op voor de ontwikkeling van AI. Iets wat in het najaar van 2024 nog niet aan de orde was maar nu terecht wordt opgenomen. Wij nemen te zijner tijd graag kennis van het beleidskader. De technologie ontwikkelt zich snel en een goed beleid helpt om flexibel en proactief in te spelen op nieuwe AI-ontwikkelingen. Een andere vraag die we hebben op dit punt is dat alleen de gemeente Hardinxveld-Giessendam geen gebruik maakt van Amerikaanse clouddiensten. Gaat het college stappen zetten om niet langer afhankelijk te zijn van de techreuzen in Amerika?

Een kritische kanttekening willen we zetten bij het bezuinigingstraject dat we met de inwoners hebben opgestart. Goed bedoeld, maar het is te simpel gedacht om in enkele korte stellingen, zonder enige context, te vragen waar het mes kan worden gezet. Wij vragen u om participatie niet meer op deze manier op te tuigen. Of we doen het goed, of we doen het niet.

TOEKOMST

Met de voorjaarsnota bespreken we ook onze toekomst. De financiële ruimte die we hebben willen we verantwoord inzetten met in het achterhoofd de financiële spankracht van onze inwoners. Relatief veel inwoners moeten rondkomen met weinig geld en hebben te maken met hogere huren, zorgkosten en hogere energielasten. Wij willen investeren in mensen en zullen de begroting in het najaar daarop toetsen.

VEILIGHEID

Veiligheid vraagt om daden en uitvoering en natuurlijk hoort daar beleid bij. We zien echter vaak hetzelfde in de plannen staan waarbij het contact met de uitvoerenden niet actief wordt gezocht. Plannen, hoog over, die op de werkvloer niet altijd begrepen worden. Pak de uitvoering aan en zorg voor een integrale uitvoering van beleid. Samen kom je verder. Wij steunen uw voorstel om op het onderdeel ondermijning extra capaciteit in te zetten.

VERKEER

Mobiliteit en Bereikbaarheid neemt in de regio-deal een belangrijke positie in. De extra kosten vanaf 2026 gaan voor de baat uit. Zie erop toe dat onze gemeente daar een sterke positie inneemt. Veilige wegen en goede aansluitingen wikkelen niet alleen verkeer af maar is een levenslijn voor onze

leefbaarheid en economie. Wat betreft het onlangs vastgestelde mobiliteitsplan zien we graag na de zomer een voortgangsbericht. Investeren in verkeersveiligheid is investeren in onze inwoners.

DUURZAME ECONOMIE

Economische groei en duurzaamheid gaan wat de PvdA betreft hand in hand. U benoemt arbeidsparticipatie, circulaire economie en energietransitie. We moeten meer dan ooit investeren in nieuwe werkvormen, duurzame ondernemers, en de koppeling blijven maken tussen sociaal beleid en economische zelfstandigheid. We zien een mooi begin in de samenwerkingsovereenkomst met de Anton Tjidschool. Leerwerktrajecten met arbeidsovereenkomst. Hou ons op de hoogte van de resultaten.

TOT SLOT

En dan tot slot voorzitter hebben we nog niks gezegd over de situatie in de wereld waar wereldleiders conflicten en chaos versterken in plaats van aan te pakken. Waar in ons eigen land een kabinet valt dat erg druk is geweest met de eigen piket paaltjes te slaan. Waar beloftes worden gedaan die onvoldoende worden nagekomen en het gevoel voeden er niet te zijn voor die mensen die het nodig hebben. Nog los van de effecten daarvan op onze gemeentelijke inkomsten en uitgaven.

Het versterkt naar ons idee juist om op lokaal niveau te investeren in verbinding, sociale cohesie en weerbaarheid. Deze voorjaarsnota geeft daarvan een goede voorzet. Zo kan gemeentelijk beleid bijdragen aan vrede van onderaf, kleinschalig, maar betekenisvol.